Oppgave 1 (teller 20 %)

(a) Hva er et ikke-rivaliserende gode? Gi et eksempel på et slikt gode.
(b) Forklar hva markedets etterspørselskurve er, og hva som kan gi skift i denne kurven.
(c) Forklar hva eksterne virkninger er, og gi et eksempel på en negativ ekstern virkning.

Oppgave 2 (teller 50 %)

Vi ser på markedet for tømrertjenester, og antar at det kan modelleres som et marked med såkalt fullkommen konkurranse. Etterspørselsfunksjonen er $x = 800 - p$ og tilbudsfunksjonen er $x = -100 + 2p$, hvor x er timer med tømrertjenester og p er prisen per time.

(a) Hva betyr det at et marked er i likevekt? Regn ut markedslikevekten med de oppgitte tilbuds- og etterspørselsfunksjonene.
(b) Finn etterspørselselastisiteten i markedslikevekten fra (a). Forklar med ord hva en etterspørselselastisitet forteller oss.
(c) Forklar ved hjelp av en figur hva som skjer i dette markedet dersom tømrernes kostnader øker.
(d) Hva menes med at selgerne kan velte noe av kostnadsøkningen over på kjøperne? Hvordan vil effektene av kostnadsøkningen avhenge av hvor bratt etterspørselskurven er?

Økte priser på byggevarer og redusert etterspørsel gjør at mange tømrerbedrifter sliter. Regjeringen vurderer derfor å subsidiere tømrertjenester for å få opp etterspørselen. Vi skal modellere dette som et stykksubsidie s til kjøperne.

(e) Forklar ved hjelp av en figur hva som skjer i markedet ved innføring av subsidien. Hva mener vi med at subsidien deles mellom kjøperne og selgerne? Regn ut hvor stor del av subsidien selgerne får med de oppgitte tilbuds- og etterspørselsfunksjonene.

Oppgave 3 (teller 30 %)

Forslaget om å subsidiere tømrere møter motstand fra andre deler av håndverkerbransjen. De mener at de konkurrerer om de samme arbeidstakerne, og at subsidier til tømrerbedrifter vil føre til høyere lønninger i f.eks. rørlegger- og malerbedrifter.

(a) Analyser dette argumentet ved å studere effektene av subsidien i et badekardiagram med to bransjer **A:** "tømrerbedrifter" og **B:** "andre håndverksbedrifter". Bruk figuren til å vise hvilke bedrifter som legger ned som følge av subsidien. Forklar hvorfor subsidien gir ineffektiv allokering av arbeidskraft.

For å finansiere subsidien ønsker regjeringen å øke inntektsskattesatsen for alle arbeidstakere i Norge.

(b) Bruk en modell for arbeidstilbud for å analysere effekten av den økte inntektsskatten på arbeidstilbudet (du kan anta at fritid er et normalt

gode og at det ikke er noen arbeidsfri inntekt). Forklar verbalt hvorfor en økning i inntektsskatten gir et effektivitetstap.